

Gençlik Programı Fark Yaratıyor

Gençlik Programı Fark Yaratır!

Gençlik Programı (YiA) Avrupa Birliği'nin Avrupa gençlik projelerini desteklediği bir programdır. Gençlik Programı gençlerin, gençlik çalışanlarının ve gençlik liderlerinin katılımını, aktif vatandaşlık duygusunun ve yetilerinin gelişimini yaygın eğitim ve öğrenme yoluyla destekler, yani gençleri toplumun sorunlarıyla baş edebilmek için güçlendirir. Gençlik Programı aynı zamanda imkanları kısıtlı gençlerin dâhil edilmesine ve gençlik örgütlerinin, merkezlerinin ve gruplarının, yani sivil toplumun, gelişimine katkıda bulunmaktadır. Genel anlamda, Gençlik Programı Avrupa'da aktif vatandaşlarla demokratik bir toplumun geliştirilmesine katkıda bulunur.

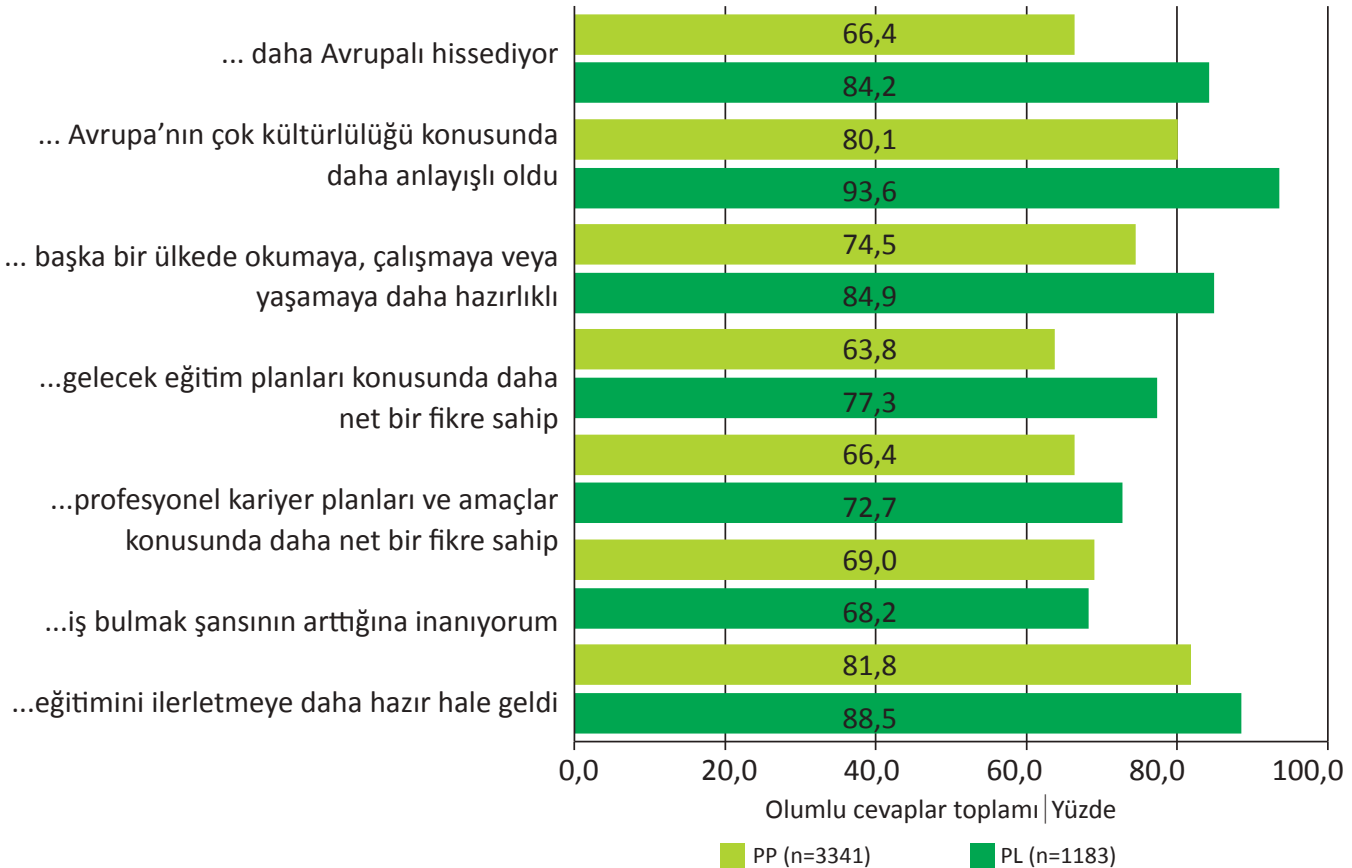
Sürmekte olan proje

Ağustos 2012

Giriş

Araştırma sonuçları, Gençlik Programı'nın aktif vatandaşlığın, kamusal ve siyasi hayata olduğu kadar sivil topluma da katılım için gerekli olan yetilerin gelişimine büyük ölçüde katkıda bulunduğunu göstermektedir. Dahası, gençler olduğu kadar gençlik çalışanları ve gençlik liderleri de kendi profesyonel gelişimleri ile eğitim ve profesyonel kariyerleri için yeni bir bakış açısı ve motivasyon kazanmak için gerekli olan yetileri geliştirmektedir. Gençlik Programı için belirlenmiş olan dönem 2013 yılında sona ereceği için, gençleri ve dolayısıyla katılımı, aktif yurttaşlığı, yeti gelişimini ve daha az olanaklara sahip gençlerin dâhil edilmesini Avrupa gençlik projelerine sağlanacak maddi fonlarla desteklemeye devam etmek çok önemlidir.

Gençlik Projelerinin proje katılımcıları ve proje liderleri üzerindeki etkisi

Arkaplan

Gençlik Programı'nın Araştırmaya Dayalı Analizi ve İzlenmesi programı (kısaca RAY), 2008 yılında kurulan ve halihazırda 15 ülkeden Gençlik Programı Ulusal Ajansları ve onların araştırma ortaklarını kapsayan RAY Ağı tarafından yürütülmektedir. RAY, Avrupa Birliği'nin Gençlik Programı'ndan etkilerini araştırmayı amaçlamaktadır. Bu etkiler özellikle de Program'dan mali olarak yararlanan gençler, gençlik çalışanları ve gençlik liderleri ile onların kuruluşları, grupları ve projelerin gerçekleştirildiği topluluklar açısından araştırılmaktadır. Araştırmanın sonuçları Gençlik Programı'nın yeti gelişimi, aktif yurttaşlık ve sivil topluma ve siyasi hayata katılım, ve aynı zamanda istihdam edilebilirliğe katkıda bulunduğunu göstermektedir. Bu etkiler sadece Gençlik Programı'nın niyet, amaç ve öncelikleri, yani Gençlik Programı'nın uygulanmasında kalitenin garanti altına alınması ve gelişmesine katkı ile kanıta dayalı ve araştırmalar tarafından desteklenen gençlik politikası gelişimi açısından incelenmemektedir. Aynı zamanda Gençlik Programı'nın daha geniş anlamda yarattığı etkiler, yani genel anlamda yaygın eğitimin süreçleri ve sonuçları hakkında yeni bilgiler üretme çabaları ve daha özelden uluslararası bir boyutu olan yaygın gençlik eğitimi faaliyetleri de incelenmektedir.

Araştırmanın amacı

Araştırmanın temel amaçları Gençlik Programı'nın uygulanmasında kalitenin garanti altına alınması ve gelişmesine katkıda bulunmak, gençlik politikasının kanıta dayalı bir şekilde ve araştırmalar tarafından desteklenmesine katkıda bulunmak ve özellikle de gençlik alanında yaygın eğitim faaliyeti süreçleri ve çıktılarını ile ilgili daha iyi bir anlayış geliştirmektir.

ARAŞTIRMAYA DAYALI KANIT VE ANALİZ

Araştırma yaklaşımı

Prensip olarak, Gençlik Programı'nın araştırma temelli analizi ve izlenmesi nitel ve nicel sosyal araştırma yöntemlerinin bir bileşimini öngörmektedir. Bu çalışmada, proje katılımcıları (PP) ve proje liderleri (PL) ile standartlaştırılmış anketler uygulanmıştır. Avusturya'da bulunan Innsbruck Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından geliştirilmiş kavramlara ve araştırma araçlarına dayanarak, bir tanesi Gençlik Programı tarafından finanse edilen projelerin proje katılımcılarına, bir tanesi de proje liderleri/proje takımı üyelerine yönelik, iki tane çokdilli çevrimiçi anket oluşturulmuştur. Bu anketler temel olarak kapalı uçlu/çoktan seçmeli sorulardan ve bazı açık uçlu tamamlayıcı sorulardan oluşmaktadır. Her iki anket de ancak katılımcılar bir önceki soruyu belirli bir şekilde cevaplandığında beliren bağımlı soruları da içermektedir. Araştırma, çevrimiçi araştırma platformu kullanılarak uygulanmıştır.

Örneklem grubuna 49 ülkeden (tüm AB üyesi ülkeleri de kapsayacak şekilde) toplam 3,470 katılımcı dahil edilmiştir. Bu rakam, anketin kapsadığı dönemde yapılan tüm Gençlik Programı aktiviteleri katılımcılarının yüzde 7.2'sini teşkil etmektedir. Bu dönemde toplamda 823'den fazla Gençlik Projesi hayata geçirilmiştir. Proje katılımcılarına ek olarak, 46 ülkeden (tüm AB üyesi ülkeleri de kapsayacak şekilde) toplam 1,215 Proje lideri de örnekleme dahil edilmiştir. Bu rakam, anket dönemindeki tüm Gençlik Programı projelerine dahil olan proje liderlerinin yüzde 12.6'sına denk gelmektedir. Araştırmaya dahil edilen Proje liderleri toplamda 765'den fazla projede görev almışlardır.

Yeni bilgi

Halen devam etmekte olan araştırma, Gençlik Programı'nın tüm katılımcılar ve liderler üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmaktadır. 12 Avrupa ülkesi Gençlik Programı Ulusal Ajansları tarafından desteklenen projelerin katılımcıları ve liderlerinden seçilen ve temsiliyet düzeyi yüksek örneklem grubu üzerinde yapılan analizler programın etkileri ve kazanımlar hakkında detaylı ve derinlemesine çıkarımlar yapılmasına imkan sağlamaktadır. Toplanan veriler aynı zamanda farklı alt eylemler ve ülkeler arasında karşılaştırmalı analizler yapılmasını da mümkün kılmaktadır.

ANA BULGULAR

Katılım ve Aktif Vatandaşlık

Anketlerin analizleri, Gençlik Programı projelerine katılımın Gençlik Programı'nın dört daimi öncelik alanında bireysel gelişime katkıda bulunduğunu ortaya koymaktadır.¹ Özellikle, hem proje liderlerinin hem de proje katılımcılarının geniş tanımı ile vatandaşlık bilincinin gelişmesi, kişiler arası iletişim, sosyal gelişim, kültürler arası öğrenme ve yabancı dil yeterlilikleri alanlarında katılımcıların önemli kazanımlar gösterdikleri ortaya çıkmıştır. Bu gelişim sadece bu alanlarda bilgi ve becerilerin gelişmesi değil, aynı zamanda değer ve tutumlarda da gelişme olarak gerçekleşmiştir. Bu tutum ve değerlere örnek olarak, farklı kültürlerle saygı duymak, kültürel çeşitliliği takdir etmek, dayanışma duygusunun pekişmesi, hoşgörü ve kişisel özgürlük bilinci, Avrupalılık bilinci ve Avrupa ile ilgili konulara ilginin artması, Avrupa ve dahiliyet, gençlik ve gençlik politikaları hakkında bilgi düzeyinin artması, Avrupa değerleri hakkında ve toplumsal eşitsizlik konularında farkındalık gösterilebilir. Verilen yanıtlar aynı zamanda toplumsal ve siyasi hayata katılım düzeylerinde de dikkate değer bir artışa işaret etmektedir.

Gençlik Programı'na katılımlarından bağımsız olarak, araştırma katılımcılarına siyasi katılım hakkındaki görüşleri de sorulmuştur. Gençlik Programı katılımcıları siyasi katılım konusuna büyük önem atfetmektedirler. Ankete katılanların üçte ikisinden fazlası siyasi ve sosyal konuların tartışılmasının ve kendilerini direkt veya dolaylı olarak etkileyen tüm siyasi kararların alınma sürecine katılma haklarının kullanmasının çok önemli olduğunu belirtmişlerdir. Genç katılımcıların yarıya yakını Avrupa siyasetine de katılımın önemli olduğunu ve siyasi aktörlerle direkt iletişime geçme fırsatlarının kullanılmasının gerekliliğine inanmaktadırlar. Bu bulgular, Avrupa vatandaşlığı anlayışına ve etkin siyasi katılıma verilen öneme ve ilgiye işaret etmektedir.

Projenin Gençlik Programı hedefleri ve öncelikleri açısından etkileri (katılımcıların cevapları)

Sonuçta proje sizi nasıl etkiledi? (S=3470)		Daha az ölçüde	Aynı ölçüde	Büyük ölçüde	Toplam
Toplumsal ve/veya siyasi hayata katılıyorum ...	Sayı	304	1836	1128	3268
	%	9,3	56,2	34,5	100,0
Avrupa'yla ilgili konulara ilgi duyuyorum ...	Sayı	166	1407	1687	3260
	%	5,1	43,2	51,7	100,0
Ayrımcılık, tahammülsüzlük, yabancı düşmanlığı ve ırkçılığa karşı çalışmak konusunda kararlıyım...	Sayı	279	1880	1103	3262
	%	8,6	57,6	33,8	100,0
Dezavantajlı gençler benim desteğime sahip ...	Sayı	185	1812	1261	3258
	%	5,7	55,6	38,7	100,0
Toplam	Sayı	934	6935	5179	13048
	%	7,2	53,1	39,7	100,0

¹ 2007-2012 döneminde Gençlik programı'nın dört daimi öncelik alanı olarak Avrupa Vatandaşlığı, Gençlerin Katılımı, Kültürel Çeşitlilik ve İmkanları Kısıtlı Gençlerin Dahil Edilmesi olarak belirlenmiştir.

Yeterliliklerin gelişimi

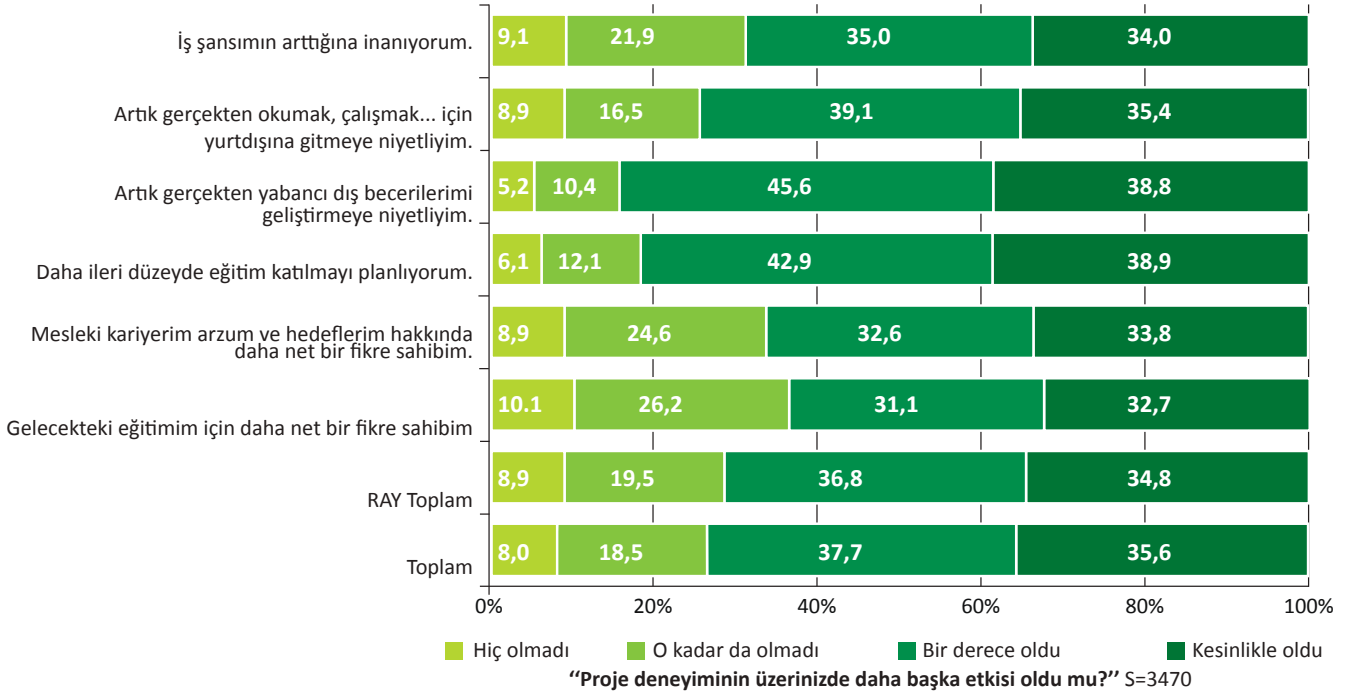
Araştırmanın bulguları, Gençlik Projelerine katılımın hayatboyu öğrenmenin tüm anahtar yeterliliklerinin gelişimine katkıda bulunduğunu ortaya çıkarmıştır.² En belirgin gelişmelerin kişisel, sosyal ve kültürlerarası yeterlilikler ve yabancı dilde iletişim alanlarında olduğu belirtilmiştir. Bunlara ek olarak, girişimcilik ve inisiyatif alma, vatandaşlık ve sosyal yeterlilik, kültürel farkındalık ve ifade becerileri ve öğrenmeyi öğrenme alanlarında da önemli ölçüde gelişme olduğu ifade edilmiştir. Ana dilde iletişim, matematiksel yeterlilikler ve sorumluluk alma alanlarında da gelişmeler olduğu belirtilmiştir. Proje katılımcılarının kazanımları hakkındaki kişisel değerlendirmeleri, proje liderleri tarafından yapılan değerlendirmeler ile onaylanmış ve kişisel algı ile başkaları tarafından yapılan dış değerlendirmeler yüksek oranda korrelasyon göstermişlerdir.

Eğitimsel ve profesyonel gelişim

Yapılan anketlerin analizi, Gençlik Projelerine katılımın hem katılımcıları hem de proje liderlerini eğitim planlarını ve mesleki gelişimlerini değerlendirme ve yeni alanlarda girişimde bulunmaları yönünde teşvik ettiğini ortaya çıkarmıştır. Buna ek olarak, katılımcıların ve liderlerin büyük bir çoğunluğu projelere katılmaları sayesinde iş bulma olanaklarının arttığını düşünmektedirler. Yukarıda bahsedilen yeterliliklerin gelişmesine ek olarak, bu görüş Gençlik Programı'ndan faydalananların gençlik ve sivil toplum alanlarına ek olarak istihdam ve mesleki gelişim konusunda da olumlu kazanımlar edindiklerine işaret etmektedir. Gençlik Programı'nın sosyal, kültürel ve siyasi boyutlarının bir bütün olarak etkisinin ve farklı alanların birbirlerine olan olumlu yansımalarının delili olarak görülebilir. Gençlik çalışanları ve gençlik liderleri aynı zamanda özellikle uluslararası projeler ve yaygın eğitim ve öğrenim alanlarında yeterliliklerinin arttığını ve çalışmalarının nitelik ve niceliklerinin geliştiğini ifade etmişlerdir.

Gençlik Programı projelerine katılım, katılımcıların kendi eğitim ve mesleki tercihlerini gözden geçirmelerini ve gelecekteki eğitim ve mesleki gelişimlerini planlamalarını ve eylemlerini hayata geçirmelerini de teşvik etmektedir.

Gençlik Projelerinin eğitim ve mesleki gelişime etkileri (katılımcıların cevapları)

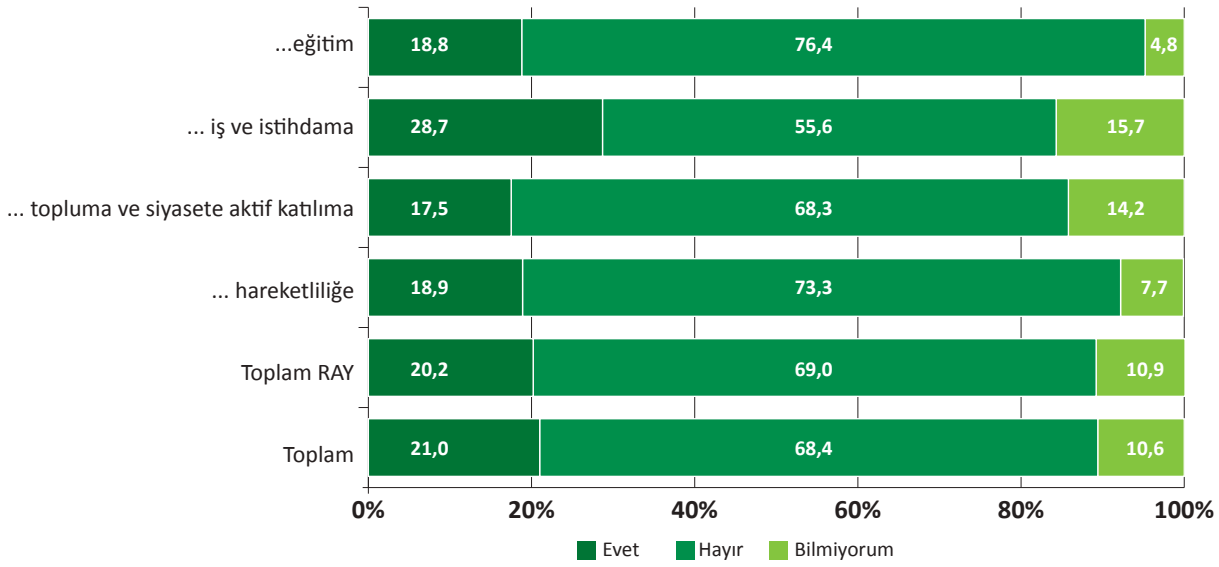

2 Anahtar yeterlilikler hakkında daha fazla bilgi için bkz. <http://www.ua.gov.tr/uploads/genclik/youthpass.pdf> sayfa 22

BÜTÜN gençlere ulaşmak

Gençlik Programı projelerinin katılımcı profiline bakıldığında, program önceliklerinde belirtilen hedef kitlenin önemli oranlarda dahil edildiği ortaya çıkmıştır. Eğitim, istihdam, hareketlilik ve toplumsal katılım alanlarında imkanları kısıtlı gençler Gençlik Programı projelerinde yer almaktadırlar. Her ne kadar bu gruba dahil olan gençlerin oranının net olarak belirlenmesi, imkanların kısıtlılığının tanımının özel durumlara bağlı olması nedeniyle güç olsa da, çalışmaya katılanların üçte biri istihdam alanında engellerle karşılaştıklarını ve beşte biri de eğitim olanaklarına ulaşmada imkansızlıklar yaşadıklarını beyan etmişlerdir. Proje liderlerinin yarısından fazlası ise projelerinde imkanları kısıtlı gençlerin de yer aldığını belirtmişlerdir. Ayrıca, proje paydaşlarının ve gençlik çalışanı ve liderlerinin gerçekleştirdikleri projelere imkanları kısıtlı gençleri de dahil etme yönünde güçlü iradeleri olduğu anlaşılmaktadır. Eğitim ve Ağ kurma projelerine katılanların çok büyük bir çoğunluğunun imkanları kısıtlı gençlerle çalışan gençlik çalışanları ve liderleri olduğu görülmektedir.

Gençlik Programı katılımcıları tarafından bildirilen eğitime, işe, istihdama, hareketliliğe ve topluma ve siyasete katılıma ilişkin engeller

“...e ulaşmanızda engellerle karşılaşıyor musunuz?” S=3470

Temel mesajlar

Politika sonuçları ve tavsiyeler

Bulguların gösterdiği üzere, Gençlik Programı hedef ve önceliklerini hayata geçirme konusunda çok etkilidir ve gençlerin gelişimlerine katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle sürdürülmesi büyük önem taşımaktadır.

Araştırma sonuçları, yaygın eğitim ve öğrenmenin gençlerin eğitim ve meslek planlarının geliştirmelerine önemli ölçüde destek olduğunu ortaya koymaktadır. Bu destek, gençlerin iş bulma olanaklarını da olumlu olarak etkilemekte ve iş bulma şanslarını arttırmaktadır. Avrupa 2020 stratejisi ve onun öncü inisiyatifi “Youth on the move” tarafından koyulan okulu bırakma oranını yüzde 10’un altına düşürme hedefine ulaşılmasında yaygın eğitim ve öğrenme ve gençlik programının çok önemli bir rol oynayacaktır. Mevcut Gençlik Programı yaygın ve enformel öğrenmeyi teşvik etmekte ve geliştirmektedir. Yaygın ve enformel öğrenme, hayatboyu öğrenme için tüm anahtar yeterliliklerin gelişimine çok önemli katkı sağlamaktadır. Bu nedenle, Gençlik Programı ve benzer programların devamlılığı ile yaygın eğitim yolu ile bu yeterliliklerin gelişimi sürdürülmelidir. Bulgular aynı zamanda Gençlik Programının Avrupa Birliği 2010-2018 “Youth – Investing and Empowering” stratejisinin hedeflerine ulaşmada önemli bir rol oynadığını ortaya koymuştur. Özellikle yaygın eğitim, girişimcilik ve katılımcılık alanlarında yaptığı katkılardan ötürü AB’nin gelecekteki program planlarının ayrılmaz bir parçası olmalıdır.

Gelecek için öneriler:

- Katılımcıların Avrupa meselelerine olan artan ilgisinin olumlu yönde kullanılması ve bu ilginin aktif katılıma dönüşmesinin yollarının araştırılması.
- Yaygın eğitimin tanınırlığının artması ve yaygınlaşması, özellikle AB'nin "Youth – Investing and Empowering" stratejisinin önceliklerinden olan yeterliliklerin geliştirilmesi ve istihdam olanaklarına katkısının tanınması.
- Gençlik girişimleri ve gençlik demokrasi projesi gibi eylemlerin uygulanması. Bu tür eylemler ile gençlerin toplumsal hayata aktif katılımları ve ilgilerinin güçlenmesini ve yerel bölgesel eylemlere katılımlarının teşvik edilmesi.
- 'Yapısal diyalog' gibi mevcut Avrupa mekanizmalarının geliştirilmesi ile gençlerin yerel, bölgesel ve Avrupa düzeylerinde aktif katılımlarının desteklenmesi ve gençlerin sivil toplum, kamusal ve siyasi yaşama katılımlarını güçlendirecek yeni girişimler ve süreçlerin başlatılması.
- Gençlik Programı'nın imkanları kısıtlı gençlere ulaşma konusundaki başarısının tanınması ve Gençlik Programının geliştirilecek olan özel stratejiler ile daha fazla imkanları kısıtlı gence ulaşabilmesi için imkan ve olanaklarının artırılması.
- Eğitim ve İşbirliği Planı'nın (TCP) sürdürülmesi ve geliştirilmesi ile uluslararası gençlik çalışmalarında temel rol oynayan gençlik çalışanları ve liderlerinin eğitimleri için fırsatlar yaratılması³ Bu kişilere profesyonel değişim ve kişisel gelişim olanakları sunarak gençlik çalışmalarının kalitesinin güvence altına alınması.
- Gençlik Programı projelerinde elde edilen kişisel, sosyal ve kültürlerarası yeterliliklerin sürdürülmesi ve geliştirilmesi için gerekli destek mekanizmalarının inşası.
- Hedef kitlelere yönelik destek mekanizma ve politikalarının güçlendirilmesi ve bağımsız Ulusal Ajanslardan oluşacak bir ağın önemini farkında olunması.
- Gelecek nesil Avrupa Gençlik Programları'nın araştırma ve veriye yönelik analiz ve takibinin güvence altına alınması.

³ Eğitim ve İşbirliği Planı (TCP) Ulusal Ajansların gençlik çalışanlarının hareketliliğini, katılım seviyesini, yeni hedef kitlelerle iletişimini ve proje geliştirilmesini seminer ve eğitimlerle destekleyen bir araçtır.

PROJE KÜNYESİ

Koordinatör: Institute of Educational Science of the University of Innsbruck, Avusturya
Araştırma Direktörü: Prof. Dr. Lynne Chisholm
Konsorsiyum: Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Macaristan, Liechtenstein, Lüksemburg, Hollanda, Polonya, Slovak Cumhuriyeti, İsveç ve Türkiye Ulusal Ajansları ve onların araştırma ortakları

Türkiye Araştırma Ortakları: Y. Doç. Dr. Asuman Göksel ve Y. Doç. Dr. Özgehan Şenyuva (Türk Sosyal Bilimler Derneği)

İletişim:

Helmut Fennes
Institute of Educational Science
University of Innsbruck
Liebeneggstraße 8
A-6020 Innsbruck, Austria
Tel. +43 512 507 4013
helmut.fennes@uibk.ac.at

Süre: 2008 – devam ediyor.

Web sitesi: www.researchyouth.net

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/key_en.htm

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/framework_en.htm

http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/targets_en.pdf

Fennes, Helmut; Gadinger, Susanne; Hagleitner, Wolfgang: Research-based Analysis of Youth in Action. Results from the surveys with project participants and project leaders in November 2010 and May 2011. Transnational Analysis. Innsbruck, 2012

Fennes, Helmut; Gadinger, Susanne; Hagleitner, Wolfgang: Research-based Analysis of Youth in Action. Results from the surveys with project participants and project leaders in November 2010 and May 2011. Transnational Analysis – Executive Summary. Innsbruck, 2012

Fennes, Helmut; Hagleitner, Wolfgang; Helling, Kathrin: Research-based Analysis of Youth in Action. Results of the first series of surveys with project participants and project between October 2009 and June 2010. Transnational Analysis. Innsbruck, 2011. See

http://dl.dropbox.com/u/45733110/projects/YiA/RAY/RAY_Transnational_Analysis_2010_doublepage.pdf

European Parliament and Council. (2006b). Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning (2006/962/EC). Retrieved from <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:394:0010:0018:EN:PDF>

Tasarım:

Interkulturelles Zentrum
Lindengasse 41/10, 1070 Vienna, Austria
www.iz.or.at
Anna Schoiswohl

Gençlik
Programı